www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No.
प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

B

Paper-II
DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. [ ]

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. [ ]

(To be filled by the Candidate)

JAN - 16218

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **24** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 50 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

www.prepp.in

Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

JAN - 16218/II—B

Defence and Strategic Studies
Paper II
रक्षा एवं सामरिक अध्ययन
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This paper contains **Fifty** (50) multiple choice questions, each carrying **Two** (2) marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेमध्ये एकूण **पन्नास** (50) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले असून प्रत्येक प्रश्नाला **दोन** (2) गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Who amongst the following propounded the concept of structural violence ?
   (A) A.G. Frank
   (B) Kofi Annan
   (C) Johan Galtung
   (D) Barry Buzan

2. The concept of Confidence Building measures germinated from which one of the following ?
   (A) Conference on Security and Cooperation in Europe in 1975
   (B) Canberra Commission
   (C) Atlantic Charter
   (D) Brundtland Commission

3. Chabahar port is located in :
   (A) Iraq
   (B) Iran
   (C) Afghanistan
   (D) Papua New Guinea

1. आकृतिबंध हिंसा ही संकल्पना खालीलपैकी कोणी मांडली ?
   (A) ए.जी. फ्रँक
   (B) कोफी अन्नन
   (C) जॉन गालटुंग
   (D) बॅरी बुझान

2. खालीलपैकी कोणत्या गोष्टीमुळे विश्वासबांधनी उपायांची संकल्पना उदयास आली :
   (A) 1975 मधील युरोपची परिषद : सुरक्षितता व सहकार्य
   (B) कॅनबेरा आयोग
   (C) ॲटलांटीक सनद
   (D) ब्रुंडलँड आयोग

3. चबहार बंदर कोठे स्थित आहे ?
   (A) इराक
   (B) इरान
   (C) अफघानीस्थान
   (D) पापुआ न्यु ग्युनिया

www.prepp.in

4. Who emphasised that "Pakistan, Afghanistan and Central Asia constitute a single region" ?
   (A) Shuja Pasha
   (B) Wajahat Hussain
   (C) Ahmad Rashid
   (D) Maleeha Zodi

5. Which year the Nuclear Weapon Free Zone Treaty in South-East Asia was opened for signature ?
   (A) 1995
   (B) 1996
   (C) 1985
   (D) 1967

6. SAARC was established in the year :
   (A) 1980
   (B) 1985
   (C) 1990
   (D) 1995

4. "पाकीस्थान, अफघानीस्थान आणि मध्य अशिया हा पूर्ण एकच प्रदेश आहे" असे कोणी म्हटले आहे ?
   (A) सुजा पाषा
   (B) वजाहात हुसेन
   (C) अहमद रशीद
   (D) मलीहा झोदी

5. कोणत्या वर्षी दक्षिण-पूर्व अशियामध्ये आण्विक शस्त्रात्र विरहीत पट्टा करारावर सह्या करण्यासाठी सुरुवात केली ?
   (A) 1995
   (B) 1996
   (C) 1985
   (D) 1967

6. सार्कची स्थापना कोणत्या वर्षात झाली ?
   (A) 1980
   (B) 1985
   (C) 1990
   (D) 1995

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

7. Match the following Table-I (Authors) and Table-II (Works) by using the *correct* codes given below :

	Table-I		**Table-II**
	(Authors)		**(Works)**
(*a*)	Alfred Mahan	(*i*)	The Art of War
(*b*)	Antoine Henri Jomini	(*ii*)	The Command of Air
(*c*)	Carl Von Clausewitz	(*iii*)	From Sail to Steamin
(*d*)	Giulio Douhet	(*iv*)	The Principles of War

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

7. सूची-I व सूची-II मधील लेखक व त्यांनी लिहिलेले विषय यांच्या योग्य जोड्या लावा :

	सूची-I		**सूची-II**
	(लेखक)		**(लेखणकाम)**
(*a*)	अलफ्रेड महान	(*i*)	द आर्ट ऑफ वॉर
(*b*)	अँटोनी हॅन्री जोमिनी	(*ii*)	द कमांड ऑफ एअर
(*c*)	कार्ल व्हॉन क्लॉझव्हीत	(*iii*)	फ्रॉम सेल टू स्टिमिन
(*d*)	गोलीओ डोहेत	(*iv*)	द प्रीन्सीपल्स् ऑफ वार

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(B)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)
(D)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

8. The theory of nuclear deterrence is useful because :

   (A) Helps to avoid war between states

   (B) Helps to establish peace between states

   (C) Helps to increase economic co-operation between states

   (D) Helps to improve standard of living

9. Gorbachev adopted dual policies in order to make Soviet Union stable through openness and radical restructuring in the context of :

   (A) Perestroika

   (B) Glasnost

   (C) Shock therapy

   (D) Both (A) and (B)

10. Confidence Building Measures (CBM) were first conceptualised in the wake of which of the following conflicts ?

   (A) India-Pakistan War of 1965

   (B) Sino-Indian Conflict of 1962

   (C) Vietnam War

   (D) Cold War

8. आण्विक प्ररोधन सिद्धांत उपयोगी आहे कारण :

   (A) देशा-देशतील युद्ध टाळण्यास मदत होते

   (B) देशा-देशात शांतता प्रस्थापित करण्यात मदत होते

   (C) देशा-देशातील आर्थिक सहकार्य वाढण्यास मदत होते

   (D) जीवन जगण्याचा दर्जा उंचवण्यात मदत होते

9. सोव्हीएत संघ राज्य स्थिर करण्यासाठी गोर्बचेव यांनी अंमलात आणलेली द्वीनीती, मोकळेपणा आणि जहाल परिवर्तन द्वारा या संबंधात आहे :

   (A) परिवर्तन

   (B) मोकळेपणा

   (C) झटका सिद्धांत

   (D) (A) आणि (B) दोन्ही

10. विश्व:सार्थता बांधनी उपाय (CBM) प्रथम, खालीलपैकी कोणत्या संघर्षात संकल्पीत केली ?

   (A) 1965 चे भारत-पाकिस्थान युद्ध

   (B) 1962 चे भारत-चीन युद्ध

   (C) व्हीएटनाम युद्ध

   (D) शीत युद्ध

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

11. The following countries were *not* the original members of the Association of South-East Asian Nations :

(A) Indonesia, Malaysia

(B) Philippines, Singapore

(C) Vietnam and Laos

(D) Singapore, Indonesia

12. Who among the following is the author of the book, "The Clash of Civilization and the re-making of World Order" ?

(A) Francis Fukuyama

(B) Joseph Frankel

(C) Samuel P. Huntington

(D) K. Booth

13. The following is an external determinant of the Defence Budget :

(A) National Interest

(B) Threat Perception

(C) Commitment of Ideology

(D) Technological Capability

11. असोसिएशन ऑफ साऊथ-इस्ट एशियन नेशन्स्चा कोणते खालीलपैकी सभासद **नाहीत** ?

(A) इंडोनेशिया, मलेशिया

(B) फिलीपाइन, सिंगापूर

(C) व्हिएटनाम आणि लाओस

(D) सिंगापूर, इंडोनेशिया

12. "द क्लॅश ऑफ सिव्हिलायझेशन ॲन्ड द रि-मेकिंग ऑफ वर्ड ऑर्डर" या पुस्तकाचा लेखक कोण आहे ?

(A) फ्रॅन्सीस फुकूयामा

(B) जोसेफ फ्रँकल

(C) सॅम्युल पी. हंटींगटन

(D) के. बुथ

13. संरक्षण अर्थ संकल्पनाचा खालीलपैकी कोणता बाह्य घटक आहे ?

(A) राष्ट्रहित

(B) भय आकलन

(C) विचारप्रणालीची बांधिलकी

(D) तंत्रज्ञानक्षमता

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

14. Collective Security System is :

    (A) Techniques of presentation of Peace

    (B) Strategy of National Security

    (C) Technique of Balance of Power

    (D) Part of Diplomacy

15. Choose one of the following countries which is not part of G-4 Nations who are contesting for permanent seat in the United Nations Security Council :

    (A) Germany

    (B) Japan

    (C) India

    (D) Mexico

16. The Cuban Missile Crisis is the best example of :

    (A) Brinkmanship

    (B) Limited War

    (C) Guerilla War

    (D) Insurgency

14. सामुदायिक सुरक्षा व्यवस्था म्हणजे :

    (A) शांतता दाखवण्याचे तंत्र

    (B) राष्ट्रीय सुरक्षिततेची सामरिक नीती

    (C) सत्ता संतुलन तंत्र

    (D) राजनयाचा भाग

15. युनोच्या संरक्षण परिषदेत कायम सभासत्वासाठी स्पर्धेमध्ये असणारा G-4 देशात नसलेला खालीलपैकी कोणता देश आहे ?

    (A) जर्मनी

    (B) जपान

    (C) भारत

    (D) मॅक्सिको

16. क्युबाचे क्षेपणास्त्र प्रश्न हे कशाचे चांगले उदाहरण आहे ?

    (A) अस्थिरता

    (B) मर्यादित युद्ध

    (C) गमीनी युद्ध

    (D) विप्लव

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

17. Match the following given in List-I (Authors) with List-II (Books) by using the *correct* code :

List-I (Authors)		List-II (Books)
(*a*) Henry Kissinger	(*i*)	India; Emerging Power
(*b*) Leo Tolstoy	(*ii*)	History of Warfare
(*c*) Stephen Phillip Cohen	(*iii*)	Diplomacy
(*d*) J.F.C. Fuller	(*iv*)	War and Peace

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

17. खाली बरोबर संकेत उत्तर शोधा. पुस्तके व त्यांच्या योग्य लेखकांच्या बाबत :

सूची-I (लेखक)		सूची-II (पुस्तक)
(*a*) हेन्री किसिंजर	(*i*)	इंडीया; इमर्जिंग पावर
(*b*) लीओ टालस्टाय	(*ii*)	हिस्ट्री ऑफ वॉरफेअर
(*c*) स्टीफन फिलीप कोहन	(*iii*)	डीपलोमॅसी
(*d*) जे.एफ.सी. फुलर	(*iv*)	वार ॲन्ड पीस

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*i*)	(*iii*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

18. The role of Britain has declined in South Asia ever since it moved from the east of Suez in :

(A) 1970

(B) 1971

(C) 1972

(D) 1973

19. Which one of the following is *not correct* in respect of collective security theory ?

(A) The aggressor is always right

(B) Aggressor must be stopped

(C) Wars are prevented by restraint of military action

(D) The aggressor is easily identified

18. पूर्व सुअेझपासून निधून गेल्यानंतर ब्रीटनचा दक्षिण आशीयातील कार्यभाग कमी झाला, या वर्षापासून :

(A) 1970

(B) 1971

(C) 1972

(D) 1973

19. सामुदायिक सुरक्षेच्या सिद्धांतासंबंधात खालीलपैकी काय **चूक** आहे ?

(A) हल्ला करणारा नेहमी बरोबर असतो

(B) हल्ला करणाऱ्यास थांबविले पाहिजे

(C) लष्करी कार्यवाहीला प्रतिबंध घालून युद्ध थांबवीता येते

(D) हल्ला करणारा सहज ओळखता येतो

20. The first woman who presided over the UN General Assembly Session was :
    (A) Ellonor Roosevelt
    (B) Ms. Angle E. Brooks
    (C) Smt. Vijaya Laxmi Pandit
    (D) Margaret Alwa

21. Transfer of Military Technology affects :
    (A) Transfer of arms strategy
    (B) Weapon technology and national security
    (C) Technology and arms trade
    (D) Technological know-how and arms buildup

22. TRIMS relates to which of the following issues ?
    (A) Trade
    (B) Telecom
    (C) Investment
    (D) Monetary

20. युनोच्या सर्वसाधारण सभेच्या सत्राचे अध्यक्षपद सर्वात प्रथम कोणत्या स्त्रीने भूषविले आहे ?
    (A) ऐलोनॉर रुझवेल्ट
    (B) मिस ऐन्जल इ. ब्रुक्स्
    (C) श्रीमती विजया लक्ष्मी पंडित
    (D) मागरिट अल्वा

21. लष्करी तंत्रज्ञानाच्या हस्तांतरामुळे यावर परिणाम होतो :
    (A) शस्त्रात्रे हस्तांतरण सामरिके नीती
    (B) अस्त्र तंत्रज्ञान आणि राष्ट्रीय सुरक्षा
    (C) तंत्रज्ञान आणि शस्त्रात्र व्यापार
    (D) तंत्रज्ञान माहिती आणि शस्त्रात्र बांधणी

22. टी.आर.आय.एम.एस. (TRIMS) खालीलपैकी कशाच्या संदर्भात आहे ?
    (A) व्यापार
    (B) टेलीकॉम
    (C) पूंजी निवेश
    (D) पैशासंबंधी

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

23. Identify the *correct* code for the Assertion (A) and Reason (R) as given below :

Assertion (A) :

States share a common interest in peace.

Reason (R) :

Any state that disturbs peace is both irrational and immoral.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are not correct

(B) (A) is correct, but (R) is not correct

(C) (A) is not correct, but (R) is correct

(D) Both (A) and (R) are correct

24. Identify the *correct* code for the Assertion (A) and Reason (R) as given below :

Assertion (A) :

Nuclear fusion is used to generate electricity.

Reason (R) :

Nuclear power is not used because it cannot be controlled.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are correct

(B) Both (A) and (R) are not correct

(C) (A) is correct, (R) is not correct

(D) (A) is not correct, (R) is correct

23. खाली दिल्याप्रमाणे विधान (A) आणि कारण (R) याचा योग्य संकेत ओळखा :

विधान (A) :

राष्ट्रांचे सर्वसामान्य हित शांततेत आहे.

कारण (R) :

कोणत्याही राष्ट्राने शांतता भंग करणे अनैतिक व असंमजसपणा आहे.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहे

(B) (A) बरोबर आहे पण (R) चूक आहे

(C) (A) चूक आहे पण (R) बरोबर आहे

(D) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहे

24. खाली दिल्याप्रमाणे विधान (A) आणि कारण (R) याचा योग्य संकेतांक ओळखा :

विधान (A) :

आण्विक मिश्रण (फ्यूजन) वीज निर्मिती करण्यासाठी उपयोगी आहे.

कारण (R) :

आण्विक शक्तीचा उपयोग करता येत नाही कारण ती नियंत्रणात ठेवू शकत नाही.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहे

(B) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहे

(C) (A) बरोबर आहे पण (R) चूक आहे

(D) (A) चूक आहे पण (R) बरोबर आहे

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

25. Which one country is *not* a member of NAFTA ?

(A) Cuba

(B) Canada

(C) Mexico

(D) USA

26. Who among the following distinguished between 'industrial' and 'militant' societies ?

(A) E. Durkheim

(B) Karl Marx

(C) Herbert Spencer

(D) Saint Simon

27. The Architect of India's Nuclear Programme was :

(A) Vikram Sarabhai Patel

(B) Dr. Homi Jahangir Bhabha

(C) Dr. A.P.J. Kalam

(D) C.N.R. Rao

25. कोणता एक देश NAFTA चा सभासद **नाही** ?

(A) क्युबा

(B) कॅनडा

(C) मेक्सिको

(D) यु.एस.ए.

26. 'औद्योगिक' आणि 'लढाऊ' समाज यांच्यातील फरक खालीलपैकी कोणी सांगितला ?

(A) इ. डोरखीम

(B) कार्ल मार्क्स्

(C) हरबर्ट स्पेन्सर

(D) सेंट सिमॉन

27. भारताच्या आण्विक कार्यक्रमाचा जनक कोण होता ?

(A) विक्रम साराभाई पटेल

(B) डॉ. होमी जहांगीर भाभा

(C) डॉ. ए.पी.जे. कलाम

(D) सी.एन.आर. राव

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

28. Which of the following is *not* the determinant of Defence Expenditure ?
    (A) Economic Condition
    (B) Geography of the country
    (C) Relations with Neighbours
    (D) Non-Cooperation by Opposition

29. Globalisation resulted in :
    (A) Financial Integration
    (B) Monetary Union
    (C) Global Free Trade
    (D) Economic Interdependence

30. 'Inflation' is a phenomenon which is associated with :
    (A) Increase in money circulation
    (B) Decrease in money circulation
    (C) Negative Balance of Payment Situation
    (D) Price rise

28. खालीलपैकी कोणता घटक संरक्षण खर्चाचा **नाही** ?
    (A) आर्थिक परिस्थिती
    (B) देशाचा भूगोल
    (C) शेजारी राष्ट्राबरोबरचे संबंध
    (D) विरोधीपार्टीचा असहकार

29. जागतिकीकरणाची परिणीती कशात झाली ?
    (A) वित्तीय एकरूपता
    (B) पेशाविषयक संघटना
    (C) जागतिक मुक्त व्यापार
    (D) आर्थिक परस्परावलंबन

30. चलनवाढ ही घटना कशाशी संबंधित आहे ?
    (A) चलनाच्या अभिसरणात वाढ
    (B) चलनाच्या अभिसरणातील घट
    (C) भुगतान समतोलाची नकारात्मक स्थिती
    (D) किंमत वाढ

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

31. Who among the following chairs the meetings of the National Security Council in India ?

(A) President

(B) Prime Minister

(C) Defence Minister

(D) National Security Advisor

32. Defence and strategic studies is akin to so many other disciplines, *except* :

(A) Sociology

(B) History

(C) Political Science

(D) Astronomy

31. भारतामध्ये राष्ट्र सुरक्षितता परिषदेचे अध्यक्ष पद खालीलपैकी कोण भूषविते ?

(A) राष्ट्रपती

(B) पंतप्रधान

(C) संरक्षण मंत्री

(D) राष्ट्रीय सुरक्षा सल्लागार

32. संरक्षण व सामरिकशास्त्र इतर अनेक विद्याशाखांना जोडले गेले आहे, एक सोडून :

(A) समाजशास्त्र

(B) इतिहास

(C) राज्यशास्त्र

(D) खगोलशास्त्र

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

33. Who among the following made the statement that "war is an instrument of policy by other means" ?

(A) Carl Von Clausewitz

(B) Frederick the Great

(C) J.F.C. Fuller

(D) A. Jomini

34. Kautilya's concept of Inter-state relations was based on which of the following theories ?

(A) Theory of Saptanga

(B) Mandala Theory

(C) Theory of Four Fold Army

(D) Sadgunya Theory

35. Military Industrial Complex argument was delivered by whom in his farewell address ?

(A) President Eisenhower

(B) President J.F. Kennedy

(C) President Ronald Reagan

(D) Henry Kissinger

33. "युद्ध हे राजनीतीचे एक साधन आहे" खालीलपैकी कोणी म्हटले आहे ?

(A) कार्ल व्हॉन क्लॉझ्वीत

(B) फ्रेडरिक द ग्रेट

(C) जे.एफ.सी. फुलर

(D) ए. जोमिनी

34. खालीलपैकी कोणता सिद्धांत, कौटील्य यांचा राज्या-राज्यातील संबंधांच्या संकल्पनेवर आधारित आहे ?

(A) सप्तांगा सिद्धांत

(B) मंडल सिद्धांत

(C) चतुरस्तरीय सैन्य सिद्धांत

(D) सदगुन्य सिद्धांत

35. निरोप समारंभातील भाषणात लष्कर-औद्योगिक क्षेत्र याविषयी कोणी उल्लेख केला ?

(A) अध्यक्ष आझेनहावर

(B) अध्यक्ष जे. एफ. केनडी

(C) अध्यक्ष रोनाल्ड रीगन

(D) हेन्री किसिंजर

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

36. Non-alignment lost its relevance after the :

(A) Sino-Indian Conflict, 1962

(B) Soviet Intervention in Afghanistan, 1979

(C) End of Cold War

(D) Attack on the World Trade Centre, 2001

37. The strategy of minimum credible deterrence is reversed by which one of the following ?

(A) No first use

(B) First strike

(C) Second strike

(D) No strike

38. Who propounded the theory of "Expanding Torrent" ?

(A) J.F.C. Fuller

(B) Liddle Hart

(C) Jomini

(D) Clausewitz

36. अलीप्ततावाद चळवळीचे महत्त्व या नंतर ऱ्हास झाले :

(A) 1962 च्या भारत-चीन युद्धानंतर

(B) 1979 च्या रशियाचा अफगानीस्थानातील हस्तक्षेप

(C) शीत युद्ध समाप्ती

(D) 2001 च्या वर्ल्ड ट्रेड सेंटरवरील हल्ल्यानंतर

37. खालीलपैकी कोणत्या घटकामुळे कमीतकमी खात्रीशीर प्रोधन सामरिक नीतीत फरक झाला ?

(A) प्रथम वापर न करणे

(B) पहिला हल्ला

(C) दुसरा हल्ला

(D) हल्ला न करणे

38. प्रवाह विस्तारण हा सिद्धांत कोणी मांडला ?

(A) जे.एफ.सी. फुलर

(B) लीडल हार्ट

(C) जोमीनी

(D) क्लॉझव्हीट

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

39. Match the following Colonial Powers given in List-I with Colonies in the List-II by using the *correct* code :

List-I (Colonial Powers)		List-II (Colonies)	
(*a*)	France	(*i*)	East Timor
(*b*)	Netherlands	(*ii*)	Indo-China
(*c*)	Portugal	(*iii*)	Philippines
(*d*)	Spain	(*iv*)	Indonesia

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

40. Identify the *correct* code for the Assertion (A) and Reason (R) as given below :

Assertion (A) :

Preventive war can be justified using balance of power logic.

Reason (R) :

That rationale can also provide a basis for frequent use of military force in a war.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are not correct

(B) Both (A) and (R) are correct, but (R) is not always a rationale of (A)

(C) (A) is correct, but (R) is not correct

(D) (A) is not correct, but (R) is correct

39. खालीलपैकी योग्य संकेत वापरून सुची-I व सुची-II च्या संदर्भात वसाहती व वसाहत शक्तीबाबत उत्तर लिहा :

सूची-I (वसाहत शक्ती)		सूची-II (वसाहती)	
(*a*)	फ्रान्स	(*i*)	इस्ट-तैमुर
(*b*)	नेदरलँड	(*ii*)	इंडो-चायना
(*c*)	पोर्तुगाल	(*iii*)	फिलीपाईन्स
(*d*)	स्पेन	(*iv*)	इंडोनेशिया

संकेत :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*ii*)
(B)	(*iv*)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)
(C)	(*ii*)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)
(D)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*iv*)

40. खालील दिलेला योग्य संकेत निवडा (A) विधान आणि (R) कारण :

विधान (A) :

सत्ता संतुलनाचा तर्क वापरून प्ररोधक युद्धाची स्फुस्टी करता येते.

कारण (R) :

युद्धामध्ये लष्करी शक्तीचा वारंवार वापर करण्यासाठी युक्तिवाद करता येतो.

संकेत :

(A) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

(B) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे पण (R) हे नेहमी (A) चे योग्य कारण नाही

(C) (A) बरोबर व (R) चूक

(D) (A) चूक व (R) बरोबर

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

41. Identify the *correct* code for the Assertion (A) and Reason (R) as given below :

Assertion (A) :

A state is specifically a political and geopolitical entity.

Reason (R) :

Because specific cultural groups are associated with state for political legitimacy.

Codes :

(A) (A) is true, (R) is false

(B) (A) is false, (R) is true

(C) Both (A) and (R) are false

(D) Both (A) and (R) are true

42. According to the rationale of the first use principle, states reserve the right to use nuclear weapons in self-defence can be stated as :

(A) Mutual Assured Destruction

(B) Nuclear Deterrence

(C) Trident

(D) Nuclear Non-Proliferation

41. खालील दिलेला योग्य संकेतांक निवडा (A) विधान आणि (R) कारण :

विधान (A) :

राज्य ही विशेष करून राजकीय व भूराजनैतिक बाब आहे.

कारण (R) :

विशिष्ट सांस्कृतिक गट राजकीय दृष्ट्या कायदेशीर होण्यासाठी राष्ट्राला संलग्न होतात.

संकेतांक :

(A) (A) बरोबर आहे, (R) चूक आहे

(B) (A) चूक आहे, (R) बरोबर आहे

(C) दोन्ही (A) आणि (R) चूक आहे

(D) दोन्ही (A) आणि (R) बरोबर आहे

42. प्रथम वापर तत्त्वाप्रमाणे, राष्ट्राला आण्विक शस्त्र वापरण्याचा हक्क स्वत:च्या संरक्षणासाठी करता यावा म्हणून असे म्हणता येईल :

(A) परस्परांचा निश्चित विध्वंश

(B) आण्विक प्ररोधन

(C) तीनधारी शस्त्र

(D) आण्विक अप्रसारण

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

43. Which is *not* the objective of CTBT ?

(A) Ban on all kinds of Nuclear Weapons test explosion

(B) To favour international monitoring system to check the treaty violations

(C) To detect the underground, atmospheric or underwater explosions

(D) To export and import the Nuclear technology

44. Who among the following stated that "If you tell a lie big enough and keep repeating it, people will eventually come to believe it" ?

(A) Gobbles

(B) John Foster Dulles

(C) Andrew Gramico

(D) Anthony Eden

43. CTBT चे हे ध्येय **नाही** :

(A) आण्विक शस्त्रांच्या सर्व चाचण्या बंद करणे

(B) करारांचे नियम मोडू नये म्हणून आंतरराष्ट्रीय देखरेख करण्याच्या पद्धतीला पाठींबा देणे

(C) पाण्याखालील, वातावरणातील व भूमीगत स्फोट शोध घेणे

(D) आण्विक तंत्रज्ञानाची आयात निर्यात

44. खालीलपैकी कोणी असे म्हटले आहे की, "तुम्ही मोठे खोटे लोकांना अनेक वेळा बोला, तेव्हा लोक कालांतराने ते खरे आहे म्हणून विश्वास ठेवू लागतील" ?

(A) गोबेल्स

(B) जॉन फॉस्टर डल्स्

(C) ॲनड्रेयू ग्रेमीको

(D) ॲन्थोनी अेडन

45. Which of the following North-East states of India was first to face the brow-brunt of ethnic insurgency ?

(A) Assam

(B) Nagaland

(C) Manipur

(D) Tripura

46. When did the UN General Assembly adopted the Arms Trade Treaty (ATT) on conventional arms ?

(A) 2015

(B) 2013

(C) 2011

(D) 2006

47. The Armed Forces Special Powers Act was enacted in Jammu and Kashmir in the year :

(A) 1985

(B) 1987

(C) 1990

(D) 1992

45. वांशिक उठावाची उत्तरपूर्व भारतामध्ये कोणत्या राज्याला प्रथम झळ बसली ?

(A) आसाम

(B) नागालँड

(C) मनीपूर

(D) त्रिपुरा

46. परंपरागत शस्त्रास्त्रसाठी शस्त्रास्त्र व्यापार करार (ATT) राष्ट्रसंघ आम सभेने केव्हा स्वीकार केला ?

(A) 2015

(B) 2013

(C) 2011

(D) 2006

47. जम्मु-काश्मीरमध्ये शस्त्र दलांचा विशिष्ट अधिकार कायदा केव्हा अंमलात आणला ?

(A) 1985

(B) 1987

(C) 1990

(D) 1992

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

48. A war, which involves many participants, multiple major powers to conquer and occupy enemy territory. Decision makers utilize all available weapons of warfare and target both civilian and military sites. What kind of war is this ?

(A) Civil War

(B) Asymmetric War

(C) Limited War

(D) General War

49. Match the List-I (Books) with List-II (Authors) with the help of the codes given below :

	List-I (Books)		List-II (Authors)
(*a*)	Politics Among Nations	(*i*)	E.H. Carr
(*b*)	World Between Two Wars	(*ii*)	Edward Said
(*c*)	Orientalism	(*iii*)	Francis Fukuyama
(*d*)	End of History and The Last Man	(*iv*)	Hans Morgenthau

Codes :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

48. असे युद्ध, ज्यामध्ये अनेक जण भाग घेतात, वेगवेगळ्या बलाढ्य सत्तास्वादी करून शत्रुपक्षाचा भू-भाग काबीज करतात. युद्धाची सर्वप्रकारची सर्व शस्त्रात्रे निर्णय करणारे वापरतात आणि लष्करी तळ व जनमानसांना लक्ष करतात. हे कोणते युद्ध म्हणता येईल ?

(A) नागरी युद्ध

(B) असमानता युद्ध

(C) मर्यादित युद्ध

(D) सामान्य युद्ध

49. पुस्तकांच्या सूची-I व लेखकांच्या सूची-II यांच्या योग्य जोड्या लावा :

	सूची-I (पुस्तक)		सूची-II (लेखक)
(*a*)	पॉलीटीक्स अमंग नेशनस्	(*i*)	इ.एच. कार
(*b*)	वर्ड बीटवीन टू वार्स्	(*ii*)	ॲडवर्ड सईद
(*c*)	ओरिअँट्यालिझम	(*iii*)	फ्रँसिस फुकुयामा
(*d*)	एन्ड ऑफ हीस्ट्री अँड द लास्ट मॅन	(*iv*)	हान्स मॉरग्यानथो

संकेतांक :

	(*a*)	(*b*)	(*c*)	(*d*)
(A)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*i*)
(B)	(*iv*)	(*i*)	(*ii*)	(*iii*)
(C)	(*i*)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)
(D)	(*iii*)	(*ii*)	(*i*)	(*iv*)

www.prepp.in

Prepp Your Personal Exams Guide

50. Identify the *correct* code for the Assertion (A) and Reason (R) as given below :

Assertion (A) :

"Power flows from the barrel of a gun."

Reason (R) :

Dictum gained popularity due to its pithiness and vivid imagery, rather than any profoundity

Codes :

(A) Both (A) and (R) are not correct

(B) Both (A) and (R) are correct

(C) (A) is not correct, (R) is the logical explanation of (A)

(D) (A) is correct, (R) is not the logical explanation of (A)

50. खालील दिलेला योग्य संकेतांक निवडा (A) विधान आणि (R) कारण :

विधान (A) :

बंदूकीच्या नळीतून सत्ता येते.

कारण (R) :

सात्त्विक आणि दृष्टांत यामुळे महत्त्वाच्या वाक्यास जास्त प्रसिद्धी मिळते, फक्त सखोल बुद्धिमत्तेने नव्हे.

संकेतांक :

(A) (A) आणि (R) दोन्ही चूक आहेत

(B) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत

(C) (A) चूक आहे, (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे

(D) (A) बरोबर आहे, पण (R) हे (A) योग्य स्पष्टीकरण नाही

www.prepp.in

ROUGH WORK